„Minder bekend dan ze verdiende"

Tentoonstelling van de Edese M. Wandscheer

EDE — In het cultureel centrum De Reehorst in Ede is dit weekeinde een overzichtstentoonstelling geopend van de Edese kunstenares Marie Wandscheer (1856 - 1936).

Alvorens het woord te geven aan de heer Jan Miechels, consulent Beeldende Kunst van de Culturele Raad voor Gelderland, bracht mevrouw F. M. Oudkerk-'t Hoen, presidente van de Edese Kunststichting, hulde aan de initiatiefnemer, de schilderijenrestaurateur R. Simonis (Ede), die bergen werk verzette om uit het hele land werken van wijlen de Edese schilderes Marie Wandscheer in Reehorst bijeen te brengen voor een overzichtstentoonstelling.

Ook dankte zij de gemeentelijke dienst voor culturele zaken voor de ondervonden medewerking en de mensen, die gewoonlijk in de schaduw blijven, de kunstenaars, die zorgden voor de inrichting der expositie, die tot en met 20 januari in Ede's culturele centrum te zien is.

Veel genodigden, waaronder familieleden van Marie Wandscheer, kunstenaars, in bruikleengevers van werken en dergelijke waren bij de opening in de bovenzaal aanwezig, toen Jan Miechels, het spreekgestoelte bestijgend, grapte: „Zo bereik ik tenminste beter de microfoon".

Zich daarna bepalend tot zijn taak, de officiële opening, zei hij het moeilijk te vinden Marie Wandscheers werk qua stijl in een bepaalde periode te plaatsen.

Naturalistisch kan men haar werk noemen, maar haar kostuumstukken beantwoorden weer niet aan deze definitie. Verder komt op haar schilderijen zelden een jaartal voor, wat de indeling bemoeilijkt. Wel kan men vaststellen, dat zij deel uitmaakt van een kunstenaarsgroep, die omstreeks 1850 geboren werd en algemeen bekend zou worden: o.m. Van Gogh, Willem Witsen, die haar het etsen leerde, Breitner en nog anderen. De impressionisten deden toen al jaren van zich spreken met Breitner voornoemd als randfiguur.

Ook de objecten van Marie Wandscheers werken geven, wat de tijdsindeling aangaat, weinig houvast.

Biedemeier

Bij een stuk als pianospel (nr. 7) denkt men, lettende op het meubilair aan Biedermeier. Bij Marie Wandscheer zou men haast kunnen gewaarworden, hoe Ede zich aan haar voordeed in haar tijd en haar omgeving.

Er is wel eens gezegd: een kunstenaar moet arm zijn om tot goede prestaties te kunnen komen. Dat is een phrase!

Marie Wandscheer, die welgesteld was, bewijst het tegendeel, evenals Floris Verster, Cézanne en anderen dat deden. Als de drang tot schilderen er wezenlijk is, doe je het, of je nu arm bent of rijk!

Op deze tentoonstelling zijn bijzonder goede bloemstukken en portretten naast minder goede maar welke kunstenaar is nooit eens minder gedisponeerd? Mag het ook?

Als zij of hij slechts vier- of vijfmaal tot een prestatie van niveau komt, is dat leven al waardevol geweest. Belangrijk is, dat deze overzichtsexpositie werk brengt, dat aanspreekt, wel eens doet denken aan grootmoeders tijd, maar verder- en hiermede besloot de heer Miechels — door de eerlijke eenvoud een diepe blik geeft in wezen en werk van de schilderes.

Aantrekkelijk

Het gezelschap begaf zich daarna naar de ruime tentoonstellingszaal, waar dadelijk opvalt met hoeveel succes de inrichters de veelsoortigheid van schilderijen en pastels (in totaal 66 stuks) over de wanden hebben verdeeld tot een zeer aantrekkelijk geheel. Men ziet hoe bekwaam en met liefde Marie Wandscheer haar bloemen (petunia's vooral) penseelde.

Ook haar figuurstukken mogen er zijn, met als topper naar onze smaak „Portret van een oude man" (nr. 50) uit het bezit van mevrouw Van Gestel te Ede, die nog vier andere werken uit haar bezit afstond.

Toch opmerkelijk hoeveel geëxposeerde stukken afgestaan werden door inwoners van Ede en omgeving, hoewel er ook inzendingen zijn uit Amsterdam, Arnhem, Amersfoort en Terneuzen.

Portret

Uiteraard bleven velen stilstaan, geboeid door het mooie portret van Marie, geschilderd door haar vriendin Lizzy Ansingh. Van de portretten, die Marie Wandscheer zelf schilderde noemen we het bijzonder gave conterfeitsel van haar zuster Ite en verder licht een fraai uitgevoerde catalogus uitvoerig in over het werk van een schilderes, die misschien landelijk minder bekend is geworden, dan ze verdiende. Maar zij schilderde dan ook alleen, omdat ze het niet laten kon...

Vele van haar schilderijen gaf zij weg en op de weinige exposities van haar werk bedong zij zulke lage prijzen, dat prof. Allebé, directeur van de rijksacademie te Amsterdam, waar de schilderes haar opleiding genoot, haar daarover kapittelde.

De brief met dat vermaan is met enkele tekeningen, schetsboeken en familiepapieren in een afzonderlijke vitrine neergelegd.

De tentoonstelling is Reehorst is behalve 's zondags dagelijks gratis toegankelijk van 14-17 uur.

JAC. GAZENBEEK

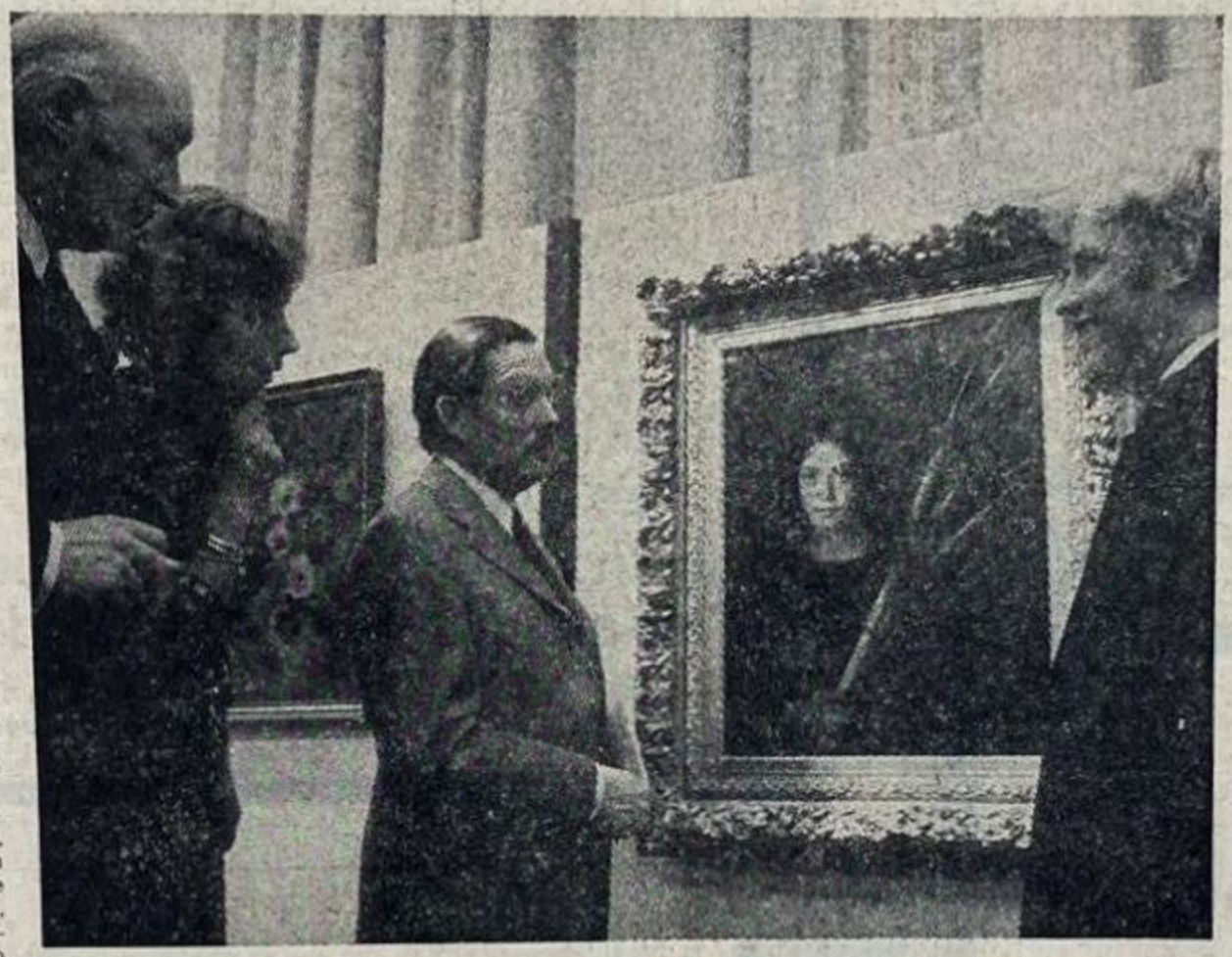

● Een beeld tijdens de opening van de tentoonstelling. V.l.n.r.: wethouder G. W. Bos van Ede, de voorzitster van de Edese kunststichting, mevrouw F. M. Oudkerk-'t Hoen, Jan Michels, consulent Beeldende Kunst van de Culturele Raad van Gelderland, en R. Simonis, restaurateur.

„Ik doe mijn uiterste best"

WAGENINGEN — „Ik doe mijn uiterste best om op te letten", verweerde de 54-jarige aannemer A. N. uit Wijk bij Duurstede zich voor het Wageningse kantongerecht. Toch moest hij zich verantwoorden voor te hard rijden, waarvoor hij zijn zesde proces verbaal in de wacht gesleept had.

„Het lijkt wel een gewoonte. U gaat er maar gewoon mee door", merkte kantonrechter mr. A. C. van den Brand op. Officier mejuffrouw mr. G .van Staveren eiste 120 gulden boete of twaalf dagen hechtenis met een voorwaardelijke ontzegging van de rijbevoegdheid voor drie maanden met een proeftijd van twee jaar.

Kantonrechter mr. Van den Brand wilde een bijzondere waarschuwing geven, hoewel hij de snelheid niet extreem hoog achtte. N. reed 69 in plaats van vijftig kilometer. Mr. Van den Brand vonniste met honderd gulden of tien dagen en een voorwaardelijke ontzegging voor twee maanden met een proeftijd van twee jaar.

ADVERTENTIE

OPEL CHEVROLET
Kirpestein Wageningen
V.A.B. Veenendaal
City Motors Ede